

1. Kohti vuoden 2030 tavoitetilaa

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulut luovat edellytyksiä sivistyksen, kestävän kasvun ja hyvinvoinnin sekä Suomen kilpailukyvyyn vahvistamiselle. Ne tuottavat yhteiskuntaa kehittävää uutta tietoa ja osaamista.

Globalisaatio ja rajat ylittävä kilpailu osaamisesta ja osaajista sekä tieteen ja teknologian kehitys yhdistettynä työn murrokseen aiheuttavat korkeakouluissa tarpeen arvioida ja suunnata toimintaa uudelleen. Toiminnan lähtökohtia ovat uusin käytettävissä oleva tieto, kestävä kehitys, kansainvälisyys ja globaali vastuu. Yhteiskunnan eheys ja vahva demokratia edellyttävät korkeakouluilta vastuullista vaikuttamista.

Korkeakoulut ovat aktiivisia globaaleissa edelläkävijäverkostoissa, jotka auttavat ratkaisemaan ihmiskunnan haasteita. Monialainen yhteistyö ja avoimet toimintatavat ovat tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan keskeisiä voimavaroja. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti kansainvälisesti kilpailukykyisten osaamiskeskittymien ja innovaatioekosysteemien kehittämiseen.

Nostamalla osaamis- ja koulutustasoa vastataan työn muutokseen ja mahdollistetaan erikoistuminen korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin. Korkeakoulut toimivat oppijakeskeisesti ja tukevat jatkuvaa oppimista elämän eri tilanteissa. Korkeakoulut tekevät valtakunnallisesti yhteistyötä avointen, saavutettavien ja joustavien opiskelumahdollisuuksien rakentamiseksi. Toimintatapojen uudistaminen parantaa korkeakoulutuksen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Koulutussisällöt, oppimisympäristöt, opiskelijoiden ohjaus ja korkeakoulujen vahva vuorovaikutus työelämän kanssa tukevat työelämään sijoittumista.

Hyvinvoivat korkeakouluyhteisöt ovat Suomen voimavara ja kilpailutekijä. Korkeakouluja johdetaan hyvin, työhyvinvointiin panostetaan ja osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti. Korkeakoulut ovat Suomen parhaita työ- ja opiskelupaikkoja.

Lapin yliopisto osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön Korkeakoulujen kestävän kasvun ohjelmatyöhön. Kansalliseen valmisteluun liittyen yliopistolla käynnistettiin useita strategiaan liittyviä valmisteluprosesseja. Ohjelmatyöhön liittyen yliopisto jatkoi perustutkintokoulutuksen strategiaperusteista kehittämistä.

Yliopisto haki myös uutta koulutusvastuuta erityispedagogiikkaan; koulutusvastuu myönnettiin valtioneuvoston ja ministeriön päätösten mukaisesti.

Yliopisto käynnisti tutkimuksensa kokonaisarvioinnin. Arviointi tehdään vuoden 2023 loppuun mennessä. Se tukee kestävän kasvun ohjelman yliopistokohtaisia toimia sekä yliopiston sisäistä skenaariovalmistelua.

Lapin yliopiston laatujärjestelmä auditointiin vuoden 2021 lopulla Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toimesta. Auditointiin valmistauduttiin mm. yliopiston toiminnan itsearvioinnilla, laadunhallinnan dokumentaation päivittämisellä, tiedottamisella sekä osallistamalla laajasti yliopistoyhteisön jäseniä eri työryhmätyöskentelyihin.

Hyväksytty auditointitulos saatiin vuoden 2022 alussa. Yliopisto sai auditointiryhmältä erityistä kiitosta yhteisöllisestä ja osallistavasta ilmapiiristä ja vaikuttavasta toiminnasta alueella. Opiskelijat on huomioitu johtamis- ja laatujärjestelmässä, ja heille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua yliopistoyhteisön toimintaan. Yliopiston strategia ja sen toimeenpanosuunnitelma muodostavat selkeän ja johdonmukaisen lähtökohdan laatujärjestelmälle. Yhteisön jäsenet tunnistavat hyvin työnsä ja opintojensa yhteyden yliopiston tavoitteisiin. Yliopiston johtamisjärjestelmän uudistaminen saa tukea arvioinnista ja LUC-palveluiden rakentaminen ja palveluiden laadunhallinnan yhtenäistäminen saivat myönteistä huomiota. Tämä varmistaa

em. uudistusten etenevän hyvin tavoitteiden ja aikataulujen mukaisesti. Karvi toteutti myös kansallisen oikeustieteellisen alan arvioinnin, johon oikeustieteiden tiedekunta osallistui.

Opetus- ja tutkimushenkilöstön tenure track urapolkumalli valmisteltiin, hyväksyttiin ja käyttöön otettiin. Tasa-arvotoimikunta asetettiin kolmivuotiskaudelle 22.3.2021- 31.12.2023. Uusi tasa-arvotoimikunta edistää Lapin yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Etätyö- ja etäopiskelukyselyä jatkettiin vuoden 2021 aikana. Kyselyn teemat jakautuivat kahteen alueeseen: tyytyväisyys etä- ja hybridityöskentelyyn ja tyytyväisyys etäopetuksen järjestämiseen. Kyselyn kautta saatua tietoa käytettiin päätöksenteon tukena. Esiin tulleita hyviä käytänteitä jaettiin yliopiston sisällä. Lisäksi tunnistettiin etätyöskentelyyn ja -opiskeluun liittyviä hyvinvoinnin, ergonomisen työskentelyn ja osaamisen kehittämiskohteita, joille rakennettiin ratkaisumallit. Koronapandemian jatkuminen huomioitiin panostamalla hyvinvointia tukevaan henkilöstökoulutukseen.

Syksyllä 2021 toteutettiin yliopistojen yhteinen laaja kansallinen työhyvinvointitutkimus. Lapin yliopiston henkilöstöstä 53,7 % vastasi kyselyyn. Tulosten perusteella työhyvinvointi toteutuu Lapin yliopistossa kohtalaisesti. Suurimpana vahvuutena työssä ovat voimavaratekijät, jotka liittyvät vahvaan työmotivaatioon, tavoitteiden tuntemiseen ja oman osaamisen riittävyteen. Tulosten perusteella yhdeksi painopisteeksi valittiin hyvinvointivalmennus, jota suunnataan esihenkilöille ja koko henkilöstölle.

2. Korkeakoulun strategiset valinnat, profiili ja vahvuusalat

2.1 Strategiset tavoitteet, valinnat ja profiili

Lapin yliopisto ja Lapin ammattikorkeakoulu muodostavat Lapin korkeakoulukonsernin (LUC). Se on kahden korkeakoulun yhteisö, jonka erikoisosaaminen kohdistuu arktiseen globaaliin vastuullisuuteen, kestävään matkailuun sekä tulevaisuuden palveluihin ja etäisyyksien hallintaan. Konsernin visiona vuoteen 2030 on olla luova edelläkävijä ja vastuullinen arktinen korkeakoulu-yhteisö.

Lapin korkeakoulukonserni profiloituu arktisen ja pohjoisen muutoksen tutkimukseen sekä arktiseen olosuhteosaamiseen. Korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla johtava arktisen tutkimuksen ja osaamisen toimija ja edelläkävijä.

Lapin korkeakoulukonserni tarjoaa opiskelijoille innostavan opiskeluympäristön, jossa digitaaliset ratkaisut, työ- ja elinkeinoelämäyhteydet sekä osallisuus koulutus- ja tutkimusverkostoihin ovat olennainen osa opintoja.

Lapin korkeakoulukonsernin tehtävänä on luoda uutta tietoa ja osaamista arktisen alueen hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille ja vahvistaa toimijoiden ja yhteisöjen vastuullisuutta. Kansalliset ja kansanväliset arktisen osaamisen verkostot edistävät strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Yliopisto on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Yliopisto laati strategiansa toimeenpanosuunnitelman vuosille 2021-2024. Toimeenpanosuunnitelma sisältää tavoitetilan (vuoteen 2030) strategiset toimet, vastuu- ja toteuttajatahot ja toimeenpanon vuosikohtaisen etenemisen. Strategian toteutumista seurataan OKM-LY sopimusindikaattorien sekä strategian toimeenpanosuunnitelman indikaattorien kautta. Toimeenpanosuunnitelma sisältää yksitoista kehittämiskohdetta, jotka on jaksotettu pääosin nykyiselle sopimuskaudelle. Toimeenpanosuunnitelma on toimitettu Kota-asiakirjana.

Lapin korkeakoulukonsernin (LUC) tulevaisuuden perustutkintokoulutusta määrittävä skenaariotyöskentely käynnistettiin. Työskentelyssä tähdätään uusien, tulevaisuuteen suuntaavien tutkintokoulutusten suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä pitemmällä aikavälillä. Toimenpiteet kohdistuvat vuosiin 2021-2024. Työskentelyn tuloksena hahmottui neljä kokonaisuutta; 1. Kiertotalous, kestävä kehitys ja arktisuus, 2. Hyvinvointi ja SOTE, 3. Tekniikka ja muotoilu, 4. Luonto, ympäristö ja kasvat. Kokonaisuuksien

jatkovalmistelusta vastaavat teemakohtaiset asiantuntijaryhmät.

Lapin yliopiston ja ammattikorkeakoulun hallitukset päättivät kokouksessaan Lapin yliopiston, Lapin ammattikorkeakoulun ja Luonnonvarakeskuksen yhteisestä maakunnan tutkimus- ja kehittämistoiminnan valmistelusta. Tavoitteena on vahvistaa korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä sekä vastata elinkeinoelämän, kuntien ja kaupunkien kanssa kansalliseen osaajapulaan sekä tukea alueen kansainvälistymistä.

LUC palveluiden toiminnanohjausta kehitettiin täsmentämällä LUC palveluiden ohjausryhmän (yliopiston ja ammattikorkeakoulun johto) ja palveluiden johtoryhmän (palvelualueiden johtajat) vastuuta ja työnjakoa. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun välinen päivitetty sopimus LUC palveluista hyväksyttiin. LUC palveluiden kehittäminen jatkui henkilöstön tehtävien määrittelyllä (kehitys- ja arviointikeskustelut) ja esihenkilövalmennuksella.

Yliopiston ympäristöohjelma päivitettiin. Ohjelma tukee yliopiston hiilineutraaliustavoitetta ja se sisältää periaatteelliset linjaukset, tavoitteiston sekä niihin kytkeytyvät konkreettiset toimenpiteet. Ohjelman toimeenpanoa tuettiin rekrytoimalla vastuullisuusteemaan asiantuntija. Yliopistotasoisien ympäristö- ja kestävyyskoulutuksen suunnittelu ja valmistelu käynnistettiin (MOOC). Myös jatkuvan oppimisen tarjontaan suunniteltiin kestävyyskoulutusta. Yliopisto osallistui Unifin kestävän kehityksen ja vastuullisuuden työryhmän työskentelyyn (mm. Kestävän kehityksen teesit).

2.2 Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Yliopiston vahvuusalat nousevat Lapin korkeakoulukonsernin yhteisten strategisten valintojen kautta:

- 1) Globaali arktinen vastuu - Global Arctic responsibility: Yliopiston vahvuusalueena arktinen osaaminen erityisesti yhteiskunnallisten, kulttuuristen, poliittisten, oikeudellisten muutosten analyysi ja luonnonvarojen hallinnan tutkimus, sekä saamen- ja alkuperäiskansatutkimus.
- 2) Kestävä matkailu - Sustainable tourism: Yliopiston vahvuusalueena matkailun hallitun kasvun edellytysten analysointi ja ennakointi, vastuullinen matkailusuunnittelu, sekä tulevaisuuden vastuullinen ja eettinen matkailu.
- 3) Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta - Future services and reachability: Yliopiston vahvuusalueena etäisyyksistä riippumattomat hyvinvointipalvelut, virtuaalipedagogiikka, digitaaliset palveluratkaisut ja digitaalisen teknologian hyödyntäminen koulutuksessa ja hyvinvoinnissa. Monikulttuurinen pohjoinen taide ja muotoilututkimus ja niihin perustuvat ratkaisut palvelujen kehittämisessä.

Yliopisto tunnistaa uusiksi nouseviksi aloikseen saamen- ja alkuperäiskansatutkimuksen sekä arktisen muotoilun ja taiteet.

Yliopisto käynnisti skenaariotyöskentelyn, joka kohdistuu yliopiston tehtävään ja profiiliin pitkällä aikavälillä ulottuen nykyisen strategiakauden jälkeisiin vuosikymmeniin. Skenaariotyöskentely on yhteisöllinen prosessi, jossa yliopiston hallitus ja johto (strateginen johtoryhmä) ovat keskeisinä toimijoina.

Yliopisto toimeenpani strategiaperusteisia Suomen Akatemian rahoittamia profiloitumistoimia viidellä eri profiloitumisalueella: Arktiset oikeudet ja luonnonvarat, Arktiset alkuperäiskansat, Vastuullinen matkailusuunnittelu, Hyvinvointioikeus sekä Pohjoinen politiikka ja hallinto, jonka rahoituskausi tuli päätökseen.

Profiloitumisrahoitushakemuksen (PROFI7, SA) valmistelu käynnistettiin. Valmistelun yhtenä keskeisenä perustana ovat yliopiston strategiaperusteiset tutkimusohjelmat ja strategisen rahoituksen sisäisen hakuprosessi. Lisää ohjelmista enemmän raportin osassa 3.

3. Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet ja tutkintotavoitteet

Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö sitoutuvat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoon. Korkeakoulujen digivisio toteutetaan korkeakoulujen yhteisen tiekartan mukaisesti.

Strategian toimeenpanon onnistumiset ja lisäponnistelua vaativat toimet

1. Lapin yliopiston profiloituminen arktiseen tutkimukseen ja osaamiseen on ollut pitkäjänteistä. Nykyisen strategian painopisteet (strategiset valinnat) ovat profiloitumista edelleen vahvistaneet. Nykyisellä sopimuskaudella on merkittävästi panostettu yliopiston strategiseen arktiseen tutkimukseen ja siihen liittyviin kansainvälisiin verkostoihin (Arctic Five, UArctic). Kaikkiaan yliopiston toimet ovat vahvistaneet yliopiston asemaa arktisen osaamisen kansallisena ja globaalina tiedetoimijana.

Lisäponnistelua vaaditaan:

Yliopiston valtakunnallisen tehtävän (arktinen osaaminen ml. Arktinen keskus) kannalta Ukrainan sota ja siihen liittyvä mahdollinen Suomen NATO -jäsenyys muuttaa perustavasti ja pitkäkestoisesti arktisen alueen turvallisuustilannetta, arktisia kansainvälisiä yhteistyösuhteita (esim. Arktinen neuvosto, Barents euroarktinen neuvosto) ja erityisesti tieteen ja tutkimuksen toimintaympäristöä.

Venäjä kattaa arktisen alueen pinta-alasta noin yhden kolmasosan. Tutkimustoiminta Venäjällä on ollut yksi Lapin yliopiston tutkimuksen tukipilareista. Yliopiston koordinoimasta UArctic verkoston toiminnasta venäläiset kumppanuudet ovat muodostaneet merkittävän osan. Yhteistyösuhteita venäläisiin kumppaneihin on rakennettu pitkään. Ukrainan sodan myötä toimintaympäristö on pakotteiden seurauksena muuttunut radikaalisti. Yhteistyö venäläisten instituuttien ja tutkijoiden kanssa on keskeytynyt.

Suomalainen arktinen osaaminen ja samalla Lapin yliopiston rooli arktisen tutkimuksen toimijana on murroksessa. Lisäponnistelua tarvitaan varmistamaan Suomen arktisen osaamisen kyvykkyys, sen jatkuvuus ja uudelleen suuntaaminen. Miten varmistetaan tutkimuksen vaikuttavuus kansallisesti ja kansainvälisesti ja kuinka turvataan se, että viimeisin ja ajantasaisin tutkimustieto on arktisten toimijoiden hyödynnettävissä?

2. Yliopisto on panostanut kansallisten ja alueellisten verkostojen kehittämiseen viime vuosina, myös korkeakoulukonserniyhteistyö vahvistaa yliopiston alueellista ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta mm. yhteisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden kautta.

Esimerkkeinä sopimuskaudelle toimeenpannuista alueellisten verkostojen yhteistyöhankkeista voidaan mainita sopimus pohjaisen Arctic Research Community'n perustaminen ja Rovaniemen kaupungin koordinoima innovaatiotoiminnan ekosysteemiin liittyvä verkostoyhteistyö, jossa yhdeksi painopistealueeksi valittiin arktinen matkailu sekä tulevaisuuden hyvinvointipalvelut ja etäisyyksien hallinta.

Yliopiston strategisena vahvuutena on myös vahva julkiseen hallintoon ja sen kehittämiseen suuntautuva tutkimustoiminta sekä matkailututkimuksen kansallinen rooli ja palvelumuotoiluun liittyvä osaaminen.

LUC TKI palveluja vahvistettiin rekrytoimalla Start up -asiantuntijaosaamista, joka tukee yliopisto- ja ammattikorkeakoulu yhteisön TKI toimintaa.

Lisäponnistelua vaaditaan:

Lapin yliopiston sidosryhmäyhteistyö on hyvällä tasolla, mutta siinä on vielä parantamisen varaa. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämiseksi lisäponnistelua edellyttää erityisesti yritysyhteistyö. Haasteena on suomalaisten yritysten keskimääräinen pieni koko.

Haasteina on löytää keinot, joilla pienet ja keskisuuret yritykset saataisiin mukaan TKI toimintaan ja miten yliopisto pystyisi tukemaan niiden toimintaa omilla toimillaan. Yliopisto voisi tunnistaa toiminta-alueelta eri toimialojen veturiyrityksiä, ja tehdä niiden kanssa nykyistä tiiviimpää yhteistyötä esimerkiksi hyödyntämällä

avainkumppanuusmallia keskeisten yritysten kanssa toimimisessa.

Tutkijakoulutuksen työelämäyhteistyötä tulisi vahvistaa luomalla toimintamalleja, jotka:

edesauttavat tohtoreiden työllistymistä

rakentavat vahvempaa vuorovaikutusta akateemisen sektorin ja työelämän välille

parantavat tohtoriopiskelijoiden työelämäyhteyksiä ja koulutuksen tarjoamia työelämävalmiuksia.

3. Yliopisto käynnisti Global+ -kehittämishojelman, jonka yhteydessä perustettiin verkostomainen Master School U Lapland (MSU) vahvistamaan kansainvälistä tutkintokoulutusta ja lisäämään kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrää. MSU:n osallistavassa suunnittelutyössä tunnistettiin yhteisiä tarpeita kansainvälisen koulutuksen kehittämiseksi. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrän kasvuun panostetaan veto- ja pitovoimatekijät huomioiden.

Vaaditaan lisäponnistelua:

MSU luo yhteisen kehittämisen pohjan ja tuen kansainvälisten koulutusten kehittämiseksi. Kansainvälisten tutkinto-ohjelmien ja koulutuskokonaisuuksien rakentaminen etenee tiedekunnissa eritahtisesti.

Lisäksi on mahdollista kehittää LUC-tasoinen yhteinen kansainvälinen tutkinto-ohjelma. Ylipäättään myös kansainvälisen koulutusviennin strategian kirkastaminen vaatii lisätyötä alueellisiin osaamistarpeisiin (pito- ja vetovoima tavoitteet) vastaamisen näkökulmasta.

Yliopiston jatkuvan oppimisen profiilin kehittäminen vaatii lisää työtä erityisesti strategisten valintojen, kansainvälistymisen ja tulevaisuuden osaamisen sekä Digivision kehittämistyöhön liittyvien mahdollisuuksien näkökulmista.

Strategiset valinnat: Globaali arktinen vastuu, kestävä matkailu, tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta

Osana yliopiston strategian toimeenpanosuunnitelmaa yliopisto päätti kohdentaa 1,25 ME rahoitusta tutkimuksen strategisia valintoja vahvistaviin ja kansainvälistä kilpailukykyä edistäviin uusiin tutkimushankkeisiin. Sisäisen haun kautta rahoitus myönnettiin viidelle hankkeelle. Arvioinnin suoritti kansainvälisen tason arviointipaneeli. Myönnetty rahoitus ajoittuu vuosille 2022-2024. Lisäksi strategian mahdollistajiin kohdenettiin 0,25 ME rahoitus.

Tutkimushankkeiden teemat ovat:

Regulating the Sustainability Transition of the Transport and Mobility System in the Arctic (ARCTIC TRANSIT)

Promoting Sustainable Practices for Digitalizing Indigenous Cultural Heritage - Global North and South Juxtaposed (TRUST)

Sámi Political Thought in the Human-Environment Relationality

A Planetary Approach to Global Arctic politics

Arctic World Political Imaginations: Exploring sustainable alternatives to unstable World (ARCI)

Kestävän matkailu teeman vahvistamiseksi käynnistettiin MTI:n (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, LUC) johtamismallin arviointi sekä vaihtoehtoisten johtamisjärjestelmien valmistelu. Instituutin työelämäyhteyksiä edistettiin rekrytoimalla matkailualan työelämäprofessori.

Lapin yliopiston toimenpiteet strategiaperusteiseen ohjelmarahoitukseen (koulutuslaajennukset raportoitu

luvussa 3.2)

Digivisio 2030

Yliopiston johto on käsitellyt Digivision skenaarioita sekä sen heijastumista yliopiston strategiseen skenaariovalmisteluun sekä LUC tasoiseen tulevaisuuden perustutkintokoulutusvalmisteluun. Yliopisto on osallistunut kansallisella tasolla Digivisio2030 -hankkeen johtamiseen osana digivisio-ohjausryhmää, hankejohtamisen tukeen, hanketoimistosopimuksen laaturyhmän toimintaan sekä ohjelmistokehityksen resursoinnin kilpailutuksen valmisteluun. LUC korkeakoulu yhteisöä on osallistettu Digivisio2030 toimintaan webinaareilla. Tilaisuuksissa ovat olleet edustettuina henkilöstö, opiskelijayhteisöt, sekä digivision paikallinen johto ja työpakettien yliopistokohtaiset asiantuntijat.

Harjoittelukoulu käynnisti kehittämishankkeen, joissa painopisteenä on uudet Lukutaidot -strategian päivittäminen, maakunnallisen yhteistyön koordinointi, oppimisympäristöuudistaminen sekä yhteistyön kehittäminen aluehallintoviraston ja Rovaniemen kaupungin kanssa. Lisäksi yhteistyötä vahvistetaan Suomen LUMA keskuksen kanssa.

Lasten ja nuorten yliopistotoiminnan rakentaminen käynnistettiin yhteistyössä alueellisten kumppaneiden kanssa (Rovaniemen kaupunki, lukiot, Lapin AMK). LUMA -keskus Lappi koordinoi toimintaa.

Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma

Lapin yliopisto osallistui Kiinaan, Afrikkaan, USA:an ja Intiaan liittyvien globaalipilottien toimintaan. Pilotit keskittyivät paikallisten ja kansallisten yhteistyöverkoston perustamiseen ja toiminnan suunnitteluun. Piloteille on nimetty akateemiset ja hallinnolliset vastuuhenkilöt, lisäksi pilottien valmisteluun on kohdennettu opetus- ja tutkimushenkilöstön työaika. Yliopisto päätti vahvistaa pilotteja suuntaamalla niihin liikkuvuustukea ja rekrytoimalla asiantuntijan kokonaiskoordinointiin. Pilottien edistymistä, seuranta ja arviointia on tehty yliopiston strategisessa johtoryhmässä säännöllisesti.

Talent Hub ja Talent Boost -palvelulupaus

Yliopistoon on perustettu Talent Hub -tiimi. Sen toimesta on laadittu yksityiskohtaisempi toimintasuunnitelma yhdessä Lapin AMK:n kanssa. Toimintasuunnitelma on esitelty maakunnallisille toimijoille ja keskeisille aluekehitysasiantuntijoille ja -viranomaisille (Lapin ELY-keskus, Lapin liitto, Lapin maahanmuutto- ja kotoutumistoimijoiden verkosto MAKKO). Samalla on sovittu tarkemmasta työnjaosta, jossa yliopiston rooli on selkeästi koulutusperäisen maahanmuuton ja alueella olevien korkeakoulutettujen integroitumisen edistäminen. Global+ ohjelman toimenpiteet edistävät Talent Boost palvelulupauksen tavoitteita.

Yliopisto otti käyttöön Suomi Stipendi -apurahajärjestelmän ja ensimmäiset opiskelijat aloittavat vuonna 2022. Lapin yliopiston International Talent ULapland scholarship tukee erityisesti kv. opiskelijoiden harjoittelua ja työllistymistä sekä sitoutumista alumnitoimintaan.

Urapalveluiden kehittämistyötä tehtiin tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien ja ELY-keskuksen TE-palveluiden kanssa. Urapalveluiden yhtenä keskeisenä kohderyhmänä olivat korkeakoulututkinnon suorittaneet maahanmuuttajat.

3.1 Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet

Strategian toimeenpanossa yhdistyvät yliopiston tiede- ja taideperusteinen osaaminen ja Lapin AMK:n työelämälähtöinen TKI -toiminta.

LY vahvistaa strategisia, tutkimusintensiivisiä kv. verkostojaan. Arctic 5-verkostossa (Lapin, Tromssan, Uumajan, Luulajan ja Oulun yliopistot) painopisteet tulevana vuosina ovat tutkija- ja opiskelijavaihdossa ja tutkimusyhteistyössä. LY:n tutkijakoulutusta vahvistetaan strategiaperusteisella tohtoriohjelmalla. Tutkijakoulutukseen sisällytetään työelämäyhteyksiä ja työelämävalmiuksia tukevia sisältöjä.

LY ja ISY valmistelevat psykologia/ johtamisen psykologia-alaan kuuluvaa tutkintokoulutusyhteistyötä. Erityispedagogiikan alueella yliopistot ovat sitoutuneet tiiviimpään yhteistyöhön.

LY huolehtii avoimesta toimintakulttuurista noudattaen vastuullisen avoimen tutkimuksen ja tieteen periaatteita. LY sitoutuu vastuulliseen tutkijan ja tutkimuksen arvioinnin kansalliseen suositukseen ja DORA -julistukseen.

Maakunnallisen klusteripohjaisen TKI osaamiskeskittymän vahvistamista jatketaan.

Strategian toimeenpanoa arvioidaan v. 2023 (sisäinen väliarviointi) ja kokonaisarviointi toteutetaan v. 2025 kansainvälisenä arviointina.

Seurantandikaattorit:

- Strategisiin valintoihin kohdistuva kilpailtu tutkimusrahoitus 3,1 M€ v. 2024 (2019: 2,3 M€; 2022: 2,7 M€)
- Strategisiin valintoihin liittyvät julkaisut (A ja C -julkaisut JUFO -tasolla 1-3) 300 v. 2024 (2019: 239; 2022: 260)

Globaali arktinen vastuu - Global arctic responsibility

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla arktisen ympäristön sosiaalisten, tuotannollisteknologisten ja ekologisten muutosten ja kestäväen kehityksen kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija.

LY rakentaa globaaliin arktiseen vastuun teemaan liittyen arktisen tutkimuksen ja osaamisen ekosysteemin vuoden 2024 loppuun mennessä. LY:n Arktisen osaamisen kansallista ja kv. tunnettuutta ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta vahvistetaan perustamalla arktisen osaamisen ja tiedon rikastamo: Arctic Knowledge and Information Services (AKIS). AKIS tukee myös elinkeinoelämän toimijoita kestäväen arktisen osaamisen kaupallistamisessa.

Saame- ja alkuperäiskansatutkimus vakiinnutetaan monialaiseksi ja -tieteiseksi tutkimusyhteisöksi, joka verkostoituu yhä vahvemmin kv. alkuperäiskansatutkimuksen toimijoiden kanssa. Keskeinen yhteistyökumppani on OY:n Giellagas -instituutti.

Kestävä matkailu- Sustainable tourism

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla arktisen matkailun ekologisten, yhteisöllisten ja taloudellisten vaikutusten ja vastuullisen matkailun kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija.

Korkeakoulukonsernin yhteisestä matkailualan osaamisesta (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti MTI) rakentuu tunnustettu ja ansioitunut eurooppalainen osaamiskeskittymä. Tutkimusta vahvistetaan seuraavissa teemoissa: Matkailun hallitun kasvun edellytysten analysoinnin ja ennakoinnin kehittäminen, vastuullisen matkailusuunnittelun kehittäminen ja mahdollistaminen sekä tulevaisuuden vastuullisen ja eettisen matkailun tutkimus ja kehittäminen.

Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta - Future services and reachability

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla harvaan asuttujen alueiden palveluratkaisujen, palveluiden saavutettavuuden, tasa-arvoisen koulutuksen ja hyvinvoinnin kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija.

Tutkimuksen vahvistamistoimenpiteet kohdentuvat koulutusta ja hyvinvointia tuottaviin julkisiin, yksityisiin ja kolmannen sektorin palveluihin pitkien etäisyyksien (fyysinen, sosiaalinen ja psyykinen) kontekstissa.

Tutkimusta vahvistetaan palvelumuotoilussa, joka kytkeytyy arktisen muotoilun ja taiteen osaamiskeskuksen (ARCTA- Arctic Art and Design Labs) toimintaan. Keskuksen toimintamallia kehitetään edelleen elinkeinoelämäyhteyksiä vahvistaen (yrityspuistotoiminnan vakiinnuttaminen). Lisäksi vahvistetaan monitieteistä tutkimusta, joka kohdistuu työelämän ja professioiden muutokseen suhteessa tulevaisuuden palvelutarpeisiin (ml. hyvinvointi) sekä ajasta ja paikasta riippumattomiin uuden digitaalisen teknologian sovelluksiin ja niiden mahdollisuuksiin.

LY:n harjoittelukoulu toimii Lapin peruskoulujen etäoppimis- ja digitaalisen verkoston ytimenä ja koordinoijana sekä pedagogisena kehittämislaboratoriona. LY kehittää ja vahvistaa maakunnallista harjoittelukoulutoimintaansa edistäen mm. opetusalan täydennyskoulutusta (opetuksen etäratkaisut ja syrjäytymisen ehkäisy).

Strategian mahdollistajat

Study+ koulutuksen kehittämisohjelma.

Lapin korkeakoulukonserni rakentuu vahvuusperustaisuudelle ja opiskelijälähtöiselle pedagogiselle osaamiselle ja digitaalisuuden hyödyntämiselle. Yliopisto toteuttaa opiskelijälähtöistä digipedagogista koulutusta opetus- ja ohjaushenkilöstölle. Kehitetään opiskelijälähtöisiä ja yksilöllisiä opintopolkuja korkeakoulukonsernin sisällä.

Jatkuvan oppimisen tarjonta laajennetaan LUC -tasoiseksi ja tutkintoon johtavaa koulutusta järjestetään konserniyhteistyönä.

Seurantaindikaattorit:

-Jatkuvan oppimisen opintopisteet 24 000 v. 2024 (2017-2019: 21 000; 2022: 22 500)

- Lapin yliopiston opiskelijoiden suorittamat opinnot Lapin ammattikorkeakoulun tarjonnasta (ristiinopiskelu) 2 000 op v. 2024 (lv. 2018-19: 670; 2022: 1300)

Work+ hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämisohjelma

Lapin korkeakoulukonserni hyvinvointiohjelma luo puitteet henkilökunnan ja opiskelijoiden proaktiiviselle ja vahvuusperustaiselle toiminnalle, joka ilmentää korkeakouluyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tilannekuvan ja tarpeiden kartoitus tehdään henkilöstön ja opiskelijoiden keskuudessa. Arktista opiskelu- ja työhyvinvointi-identiteettiä ja yhteisöllisyyttä edistävä, vahvuusperustainen Work+ -hyvinvointiohjelma otetaan käyttöön vuodesta 2022 lähtien.

Seurantaindikaattorit:

- Henkilöstön hyvinvointi (kansallinen yliopistokysely) vähintään 3,95 v. 2024 (2019: 3,71; 2022: 3,85)

- Opiskelijoiden hyvinvointi (kandipalaute) vähintään 4,4 v. 2024 (2019: 4,2; 2022: 4,3)

GLOBAL+ kehittämisohjelma, kv. verkostot:

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla strategisten valintojen osaamisalueillaan vahvasti verkostoitunut houkutteleva kv. toimija, joka tuottaa laadukasta ja vaikuttavaa osaamista arktisista teemoistaan. Kansainvälisyys on luonteva ja läpileikkaava osa tutkimusta, taiteellista toimintaa ja koulutusta.

Konserni luo arktisuuteen perustuvan Global+ kehittämisohjelman, Ohjelma vahvistaa kv. tutkintokoulutusta sekä ulkomaalaisten opiskelijoiden kotoutumista ja työllistymistä ja kv. asiantuntijoiden rekrytointia. Yliopisto tunnistaa strategisesti tärkeimmät kv. kumppanit ja niiden roolit.

Kv. tutkinto-opiskelijoiden määrän kasvuun panostetaan veto- ja pitovoimatekijät huomioiden. Yliopisto perustaa Master School -Ulaplandin, joka tuottaa ohjelmille yleis-, kieli- ym. opinnot ja mahdollistaa koulutuksen kehittämisen.

Kv. koulutusvientiin tähtäävä ja matkailuelinkeinoa tukeva tutkintotavoitteinen koulutus käynnistetään vuonna 2022 ja toteutetaan LUC -yhteistyönä, kohteena lähialueyhteistyömaat.

LY:ssä jatkotutkinnon suorittaneiden ulkomaalaisten valmiuksia työllistyä lisätään yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Koulutukseen sisällytetään työelämäperusteisia sisältöjä. Kv. LUC-alumnitoiminta käynnistetään.

Seurantaindikaattorit:

- Ulkomaalaisen opetus- ja tutkimushenkilökunnan määrä 51 htv/ 18 % opetus- ja tutkimushenkilökunnasta v. 2024 (2019: 24 htv/ 8,5 %; 2022: 42 htv/ 15 %)

- Kv. tutkinto-opiskelijoiden määrä 193 v. 2024 (2019: 161; 2022: 177)

Tutkimuksen verkostojen vahvistaminen

Arctic Five:n osapuolten (Oulun yliopiston, Luulajan teknillisen yliopiston, Uumajan yliopiston ja Norjan Arktinen yliopisto, Tromssa) yhteistyö syventyi hyväksytyn johtosäännön, strategian toteutussuunnitelman ja operatiivisen toiminnan uudelleenorganisoinnin myötä. Lapin yliopisto vastaa kiertävän Arctic Five sihteeristön ylläpidosta sekä toiminnan koordinoinnista v. 2022 loppuun. Yliopisto vahvisti verkoston tutkimusta kahdella Arctic Five Chair tehtävällä.

Yliopiston ja UArctic -verkoston yhteistyö vakiinnutettiin yhteistyösopimuksella, jossa sitoudutaan sihteeristön toiminnan jatkamiseen v. 2032 asti. UArctic-sihteeristö on nyt Suomen ainoa pysyvä arktinen sihteeristö, ja on osa LY:n valtakunnallista tehtävää (Arktinen osaaminen; ml Arktinen keskus). V. 2021 UArcticin jäsenmäärä nousi 226 organisaatioon. UArctic verkostoon hyväksyttiin temaattinen verkosto, Critical Arctic Studies, jossa Lapin yliopistolla on keskeinen rooli. Yliopisto vahvisti UArctic tutkimustoimintaa kolmella UArctic Chair tehtävällä ja hallintoa (sihteeristö) lisäresursseilla.

Keväällä 2022 UArctic keskeytti venäläisten instituutioiden (55kpl) jäsenyyden sekä Moskovassa pidettäväksi suunnitellun UArctic Congress 2022 -tapahtuman valmistelun Ukrainan sodan takia. UArctic-sihteeristö on koordinoit jäsenyyden keskeytystä, toiminnan uudelleenjärjestelyä sekä viestintää.

Yliopisto valmisteli konsernitason liittymistä eurooppalaiseen yliopistoallianssiin (AcrossEU), joka hakee EU-rahoitusta vuonna 2022. LY solmi yhteistyösopimuksen Yhdysvaltain suurlähetystön kanssa American Arctic Connection -yhteistyöstä, yhteistyön ikkuna American Arctic Space avattiin. Yliopisto vahvisti yhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston ja Horisontti Eurooppa -ohjelman kansallisten toimijoiden kanssa.

Arktisen keskuksen roolia vahvistettiin kansallisessa ja kansainvälisessä vaikuttavuudessa. AK osallistui yhteistyökumppanina sekä Suomen uuden arktisen politiikan strategian että Euroopan unionin uuden arktisen tiedonannon valmisteluun. AK:n asiantuntijuutta käytettiin valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon ja puolustusselonteon valmistelussa. Lapin yliopiston arktisen tutkimuksen ja osaamisen ekosysteemin (ml. AKIS, Arctic Knowledge and Information Services) valmisteluprosessi eteni yliopiston sisäisenä prosessina, johon osallistui yksiköiden johtoa ja asiantuntijoita.

LY osallistui Polaris -havaintoekosysteemiesityksen laatimiseen yhdessä OY, TY ja HY kanssa. Esityksen tavoitteena on rakentaa yliopistojen yhteinen havaintoekosysteemiverkosto polaarialueelle tieteellisten havaintojen hyödyntämiseksi monitieteisten globaalien ongelmien ratkaisemisessa. Polaris -valmistelu tukee AKIS toimeenpanoa. Esitys on toimitettu OKM:lle.

Tutkijakoulutuksen työelämäyhteistyötä kehittävän hankkeen puitteissa valmisteltiin yliopiston työelämäprofessoreiden kanssa yhteinen toimintamalli, käynnistettiin tohtoreiden urakahvila ja tarjottiin väitöskirjatutkijoille mahdollisuuksia ura-ajatteluun. Väitöskirjantekijöiden työ- ja asiantuntijaharjoittelun malli lanseerattiin.

Saamelaisia koskevan tutkimuksen eettisten periaatteiden laatiminen jatkui kansallisen tason työryhmässä. Lapin yliopisto koordinoi työryhmän toimintaa.

Yliopisto oli mukana valmistelemaan kansallista European Digital Innovation Hub -aloitetta, teemana terveydenhuolto ja hyvinvointi. EU:n Digitaalinen innovaatiokeskittymät toimivat digi-investointeja sekä erityisesti pk-yritysten digitalisaatiota vauhdittavina palvelukeskuksina.

Yliopisto osallistuu Lapin maakunnallisen tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatiotoiminnan sopimus pohjaisesti käynnistyneen osaamiskeskittymän Arctic Research Communityn (Arctic Smartness RDI Excellence (ASR)) toimintaan. Yliopiston lisäksi sopijaosapuolina ovat LUKE, GTK ja Lapin AMK.

Yliopisto jatkoi yhteistyötä Rovaniemen kaupungin, Lapin liiton, Lapin ELY -keskuksen ja Lapin AMK:n välillä kehittäen yhteistä innovaatiotoiminnan ekosysteemiä. Painopisteenä valittiin arktinen matkailu sekä tulevaisuuden hyvinvointipalvelut ja etäisyyksien hallinta.

Strategian mahdollistajat

Study+ kehittämisohjelma

Yliopisto osallistuu kansalliseen opiskelijavalintojen kehittämiseen, jossa keskitytään alkuvaiheessa

valintakokeiden sisällölliseen kehittämiseen ja määrän vähentämiseen. Kehittämistyö kytkeytyy Digivisio 2030 -hankkeeseen.

Opettajatuutorointimallia kehitettiin opetuksen johto- ja kehittämisryhmässä yhteiseksi toimintamalliksi ja OmaOpettaja -malli otettiin käyttöön vuonna 2022.

Yliopisto osallistui *Kolmisuuntaisesta yhteistyömallista voimaa valmistumiseen* -hankkeeseen (KOVA), jossa etsittiin avoimen yliopiston tarjonnasta sopivia opintoja ja laadittiin uusia opintosisältöjä tutkinto-opintonsa keskeyttäneille. Yliopiston jatkuvan oppimisen toimintamalli viimeisteltiin ja jatkuvan oppimisen palvelut kuvattiin uudistuneilla verkkosivuilla.

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin (MTI) uuden tutkintokoulutusmallin ensimmäinen pilotointivuosi vietiin onnistuneesti läpi. Opetukseen syntyi uusia yhteistyömalleja, jonka tuloksena opiskelumahdollisuudet laajentuivat.

Lapin korkeakoulukonsernin yhteisen opetustarjonnan suunnittelua ja kehittämistä jatkettiin tavoitteena lisätä ristiinopiskelun mahdollisuuksia, joustavia opintopolkuja ja kehittää yhteistä jatkuvan oppimisen tarjontaa. Lisäksi rakennettiin saamen kielen opintoja; saamen kielen alkeet sekä saamen kielen sivuaine saamenkielisisille. Etäopetusvälineiden hyödyntämistä tuettiin DigiPeda-tunneilla.

Uusien opintojaksojen ja -kokonaisuuksien kehittämiseksi avattiin rahoitushaku yliopiston ja Lapin AMK:n opetushenkilöstölle. LUC -opintojen ja opintopolkujen kehittämiseen käynnistettiin viisi projektia, joita resursoitiin sisäisellä strategiarahoituksella. Kieli- ja viestintäyhteistyön kehittäminen LUC-tasoisena aloitettiin vuoden 2020 skenaariotyöskentelyn suuntaisesti.

Yliopisto-opintojen markkinointia Lapin AMK:n opiskelijoille ns. LUC-opintoina lisättiin. Opinnot tarjottiin avoimen yliopiston kautta maksutta pääsääntöisesti verkko-opintoina. Suosituimpia opintoja olivat kasvatustieteen perusopinnot, kieliopinnot ja peliopinnot.

Global+ kehittämisohjelma

Master School ULapland (MSU) käynnistettiin. Tavoite on vahvistaa kv. tutkintokoulutusten suunnittelua, kehittämistä ja toimeenpanoa sekä uudistaa kv. opiskelijoille suunnattuja palveluita. Working on Campus -konseptin pilotointi aloitettiin kv. opiskelijakehittäjät -toiminnalla; opiskelijat toimivat palveluiden kehittämisen kokemusasiantuntijoina. Samalla opiskelijat saavat työkokemusta, rakentavat verkostoja ja vahvistavat työelämäosaamista. Toimintamalli voi toimia jatkossa korkeakoulun omana kv. opiskelijoiden harjoitteluohjelmana. Kv. markkinointia ja opiskelijarekrytointia vahvistettiin osajaresursilla (LUC).

SILTA - siirtymät maahanmuuttajien koulutuspoluilla -hankkeessa tuettiin valmiuksia korkeakoulutukseen hakeutumiselle (suomen kielen satunnaisoppiminen, kulttuurinen ja akateeminen orientaatio sekä oppimisvalmiudet). Lisäksi kehitettiin henkilökohtaistamisen prosesseja ja opiskelijoiden ohjausta (mm. SIMHE-palveluiden hyvät käytänteet) sekä siirtymää korkeakoulusta työelämään (mentorointiohjelma ja työelämämentorointi).

Work+ kehittämisohjelma

Opiskelijoiden opiskelukykyä ja opintojen etenemistä seurattiin tiiviisti hyvinvointiryhmässä ja opetuksen johto- ja kehittämisryhmässä hyviä käytänteitä ja yhteisiä ratkaisuja hakien. Hyvinvointi- ja ohjauspalveluita kehitettiin ratkaisukeskeisesti, opiskelijan tarpeista lähtien yhteistyössä opiskelijaedustajien kanssa. Opiskelijahyvinvointiin kohdistuvia erillishankkeita haettiin ja saatiin onnistuneesti vuoden 2021 aikana (mm. OKM:n erityisavustus korkeakouluopiskelijoiden hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja opintoihin kiinnittymisen tukemiseen sekä ESR-rahoitus Korkeakouluopiskelijoiden digitaidot+ -hankkeeseen).

Lapin yliopiston strategian seurannan indikaattorit liitteenä (kuva)

OKM-LY sopimusindikaattori:	Vertailuluku 2020	Toteuma 2021	Tavoite
Strategisiin valintoihin kohdistuva kilpailtu tutkimusrahoitus	2,6	3,5	2024: 3,1 M€ (vuonna 2019: 2,3 M€)
Strategisiin valintoihin kohdistuvien vertaisarvioitujen julkaisujen määrä (JUFO taso 1,2,3)	239	254	2022: 260 2024: 300
Jatkuvan oppimisen opintopisteet	21 000	22 153	2022: 22 500 op 2024: 24 000 op
Lapin yliopiston opiskelijoiden suorittamat opinnot Lapin ammattikorkeakoulun tarjonnasta (ristiopiskelu)	670 op	1 235 op* 1 330 op**	2022: 1 300 op 2024: 2 000 op
Henkilöstön hyvinvointi (kansallinen yliopistokysely)	3,71	3,55	2022: 3,85 2024: 3,95
Opiskelijoiden hyvinvointi (kandipalaute)	4,2 ***	3,9 ***	2022: 4,3 2024: 4,4
Ulkomaalaisen opetus- ja tutkimushenkilökunnan määrä	24 htv 8,5 %	24 htv 8,1 %	2022: 42 htv/15% 2024: 51 htv/18 %
Kv. tutkinto-opiskelijoiden määrä	142	169	2022: 177 2024: 193
LY strategian seurannan indikaattorit:			
Strategisiin valintoihin kohdistuvien vertaisarvioitujen julkaisujen määrä (JUFO taso 1,2,3)	239	254	2022: 260 2024: 300
Strategisiin valintoihin kohdistuva kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus	0,8 M€	1,3 M€	2024: 1,1 M€
Opetus ja ohjaus, kandipalautetieto	3,6 ***	3,4 ***	2024: 3,8
Opintojen eteneminen, kandipalautetieto	3,7 ***	3,6 ***	2024: 3,9
Työllistyminen	85% (vuosi 2019)	Ei vielä tiedossa	2024: Vuonna 2022 valmistuneista maisterin tutkinnon suorittaneista on työllisiä 90%

3.2 Tutkintotavoitteet

Tavoitteena on, että korkeakoulutettujen määrä nousee vähintään 50 prosenttiin nuorista aikuisista vuoteen 2030 mennessä. Uuden työvoiman tarpeen näkökulmasta kasvu painottuu korkeakoulutettuihin. Vuonna 2030 suoritettaisiin ammattikorkeakoulututkintoja ja yliopistojen ylempiä korkeakoulututkintoja yhteensä noin 49 000. Koulutustason nostoon, hakijasuman purkamiseen sekä alojen ja alueiden osaajapulaan vastataan läpäisyä parantamalla ja lisäämällä korkeakoulutuksen aloituspaikkoja sekä suomen ja ruotsinkielisessä että vieraskielisessä koulutuksessa. Korkeakoulut ennakoivat työvoima- ja koulutustarpeita yhteistyössä eri sidosryhmiensä kanssa.

Korkeakoulut kasvattavat merkittävästi aidosti ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien osuutta opiskelemaan valittavista sopimuskauden loppuun mennessä. Korkeakoulut tehostavat siirto-opiskelijoiden valintaa vastaamaan kysyntään.

Korkeakoulut tiivistävät työ- ja elinkeinoelämäyhteistyötä ja parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut edistävät tohtoritutkinnon suorittaneiden liikkuvuutta ja sijoittumista myös muihin kuin korkeakoulujen tehtäviin. Korkeakoulut edistävät yhdessä eri toimijoiden kanssa ulkomaalaisten tutkijoiden,

opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden integroitumista Suomeen ja suomalaisille työmarkkinoille.

Tavoitteet	Vuosina 2021 - 2024 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	518
Kasvatusalat	123
Taiteet ja kulttuurialat	94
Yhteiskuntatieteet ja humanistiset alat	141
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet	138
Terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat	22
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	27
Alemmat korkeakoulututkinnot	550

Lapin yliopiston opettajankoulutuksen koulutustavoitteet kaudella 2021-2024 ovat vuosittain: luokanopettajat 80.

Koulutus- ja osaamistason nosto-ohjelma:

Sopimuskaudella 2021-2024 valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukevaa strategiaperusteista rahoitusta kohdennetaan koulutus- ja osaamistason nostamiseen. Lapin yliopiston esittämät strategiaperustaiset koulutuslaajennukset vuosille 2021 ja 2022 lisäsivät opiskelijoiden määrää Lapin yliopistossa syksyllä 2021 alkavissa koulutuksissa 108 aloituspaikalla. Koulutuslaajennukset tulivat oikeustieteiden (35 aloituspaikkaa), taiteiden (30 aloituspaikkaa) ja yhteiskuntatieteiden (43 aloituspaikkaa) tiedekuntiin.

Yliopisto haki sosiaalityön perustutkintokoulutukseen lisäaloituspaikkoja vastaamaan erityisesti Pohjois-Suomen sosiaalityön työvoimatarpeeseen. Uudet aloituspaikat myönnettiin yliopistolle esityksen mukaisesti.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (119/2019) perusteella yhteensä 41 751 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 29 780 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Arktinen osaaminen (ml. Arktinen keskus) ja harjoittelukoulu. Perusrahoituksen sisältyy vuosittain yhteensä 2 460 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2021) kauden 2021-2024 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan yliopistolle yhteensä 6 886 000 euroa vuonna 2021 ja 6 760 000 euroa/v vuosina 2022-2024.

- Rahoituksesta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 4 105 000 euroa vuonna 2021 ja 3 600 000 euroa/v vuosina 2022-2024 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa kohdassa 3.1 nimetyt strategisen

kehittämisen toimenpiteet.

- Rahoituksesta kohdennetaan strategiaperusteisen rahoituksen ohjelmaosuuden (liite) mukaisesti:

- a) Koulutus- ja osaamistason nostamiseen 956 000 euroa vuonna 2021 ja 1 335 000 euroa/v vuosina 2022-2024. Lisäksi yliopistolle osoitetaan helmikuussa 2021 erillisellä päätöksellä vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen osarahoituksena vuoden 2020 määrärahoista 379 000 euroa.
- b) Korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistämiseen 1 825 000 euroa/v vuosina 2021-2024.
- c) Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämisen rahoitus (3 673 000 euroa/v vuosina 2021-2024) on yliopistojen osalta osoitettu koordinaatiosta vastaavalle Aalto-yliopistolle.

Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2021 lisäksi 2 625 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen kautta.

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja yliopiston strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan korkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Ministeriö varmistaa sopimuskauden aikana, että yliopisto on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa ministeriö käy tarkentavan keskustelun yliopiston kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Atte Jääskeläinen
Ylijohtaja

Hannele Niemi
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Antti Syväjärvi
Rehtori

Liitteet

Liite1 Valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteinen rahoitusosuus 2021-2024

Liite 2 Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma 2021-2024, Lapin yliopisto